A°. 1852. N°. 227.

Opregte Zaturdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 25 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 22 September.

[*Uit bijzondere brieven.*] Men heeft nog geene officiële berigten, nopens de beraadslagingen van de gecoaliseerde Staten in Munchen. Men meent hier ter stede, dat de oorzaak van dit oponthoud moet worden gezocht in verschil van gevoelens onder de gemagtigden, ten aanzien van de optemaken gemeenschappelijke verklaring. Men weet, dat Saksen het voorstel heeft gedaan, om aftezien van den eisch, dat de onderhandelingen over de vernieuwing van het Tolverbond *gelijktijdig* zouden plaats hebben met die over een handelsverdrag met Oostenrijk, en dat beiden *tegelijker tijd* zouden moeten worden tot stand gebragt, maar daarentegen wil vasthouden aan de voorwaarde, dat het Tolverbond voor korteren tijd dan voor twaalf jaren zou worden vernieuwd. Men weet ook, dat dit voorstel alleen bij Wurtemberg en Baden bijval heeft gevonden, en dat men het derhalve deswegens niet eens heeft kunnen worden.

Of men nu nog nader tot eene overeenstemming omtrent eene gemeenschappelijke verklaring zal kunnen geraken, dan of elke Regering voor zich zelve zal antwoorden, zal te bezien staan. De pruissische Regering zal elke verklaring, welke men tot haar wil rigten, aannemen, en is steeds bereid, om met zoodanigen Staat verder te onderhandelen, als welke den door haar gelegden grondslag wil aannemen; maar zij kan geenen der gemagtigden van de gecoaliseerde Staten tot eene nieuwe conferentie uitnoodigen, alvorens van denzelven eene verklaring in dien zin te hebben ontvangen. Van Beijeren en Keur-Hessen is op dit oogenblik niets dergelijks te verwachten, ofschoon men het in twijfel kan trekken, of het wel beiden dezen Staten ernst kan zijn, om hunne handels-belangen voor goed aan die van Oostenrijk te verbinden. Dat de staatkunde der Regeringen tot die der oostenrijksche overhellen, lijdt geen twijfel; maar het is ook even zeker, dat een groot deel van de bevolking van Beijeren, voornamelijk wat Frankenland en de Paltz betreft, en bijna geheel Keur-Hessen, ten aanzien der staathuishoudkundige en der godsdienstige belangen zich aan Noord-Duitschland wil houden, en dat de partij der Ultramontanen, welke met de oostenrijksche gelijk wordt gesteld, alleen in een gedeelte van Oud-Beijeren bijval kan vinden.

VAN DEN RIJN, 23 September.

Men meldt uit Munchen van den 20sten, dat de conferentien van de gemagtigden der gecoaliseerde Staten dien dag aldaar zijn gesloten: — dat een deel derzelve reeds is vertrokken, en dat de overige den volgenden dag die stad zouden verlaten.

H. M. de Koningin der Nederlanden is den 21sten in Stuttgart aangekomen.

Uit Geneve wordt gemeld, dat de hertogin-weduwe *van Orleans* bij het haar wedervaren onheil wel eenigzins is gekwetst, maar dat de wond niet belangrijk wordt geacht.

— De brieven van den Boven-Rijn melden, dat het vloedwater weder aanmerkelijk afneemt, maar dat er door de overstrooming vele veldvruchten verloren zijn gegaan. — De aanwas op den Midden-Rijn is tot dus verre niet zoo aanmerkelijk als men had verwacht.

PARIJS, 22 September.

Gisteren avond, omstreeks zeven ure, is de Prins-Voorzitter in de stad Grenoble binnengetrokken. De geestdrift, waarmede hij daar is ontvangen, overtreft zoo mogelijk nog die, welke door de bevolkingen der tot dus ver door hem bezochte steden aan den dag is gelegd. Men zal zich de belangrijke rol herinneren, welke door de stad Grenoble is gespeeld, tijdens den terugkeer van Keizer *Napoleon* van het eiland Elba in het jaar 1815. Sedert dien tijd heeft de bevolking dier stad zich steeds als zeer napoleontisch-gezind doen kennen, en degenen, welke hebben verwacht, dat aan Prins *Lodewijk Napoleon* aldaar eene keizerlijke ontvangst was voorbereid, zijn geenszins teleurgesteld geworden.

Gisteren ochtend te negen ure is de Prins te Saint-Priest, op de grenzen van het departement der Isère, aangekomen, waar eene prachtige eereboog was opgerigt. Hij is daar als naar gewoonte ontvangen door de voornaamste overheids-personen, de leden van den algemeenen Raad en eene menigte bejaarde soldaten van het Keizerrijk. De reis door het departement is geheel gelijk geweest aan eenen zegepralenden intogt, en men kan zich bezwaarlijk een denkbeeld vormen van de opgewondenheid der volksmenigte in dat gewest.

De Prins heeft in den avond de stad Grenoble bereikt en is dezelve binnengetrokken, onder het lossen van het geschut der citadel en het gejuich der bevolking, die geen anderen kreet heeft laten hooren dan dien van: „leve de Keizer!”, tot dat de Prins de voor hem bestemde vertrekken had bereikt. De maire van Grenoble heeft den Voorzitter de sleutels der stad aangeboden, welke plegtigheid, na het bezoek van Straatsburg, thans reeds zoo dikwerf is herhaald, dat daaraan te naauwernood nog eenig gewigt kan worden gehecht. De geheele stad is gisteren luisterrijk verlicht geweest en overal heerschte de grootste vreugde en tevredenheid.

De dagbladen zijn thans opgevuld met bijzonderheden, betreffende den togt des Voorzitters en de wijze waarop hij door de bevolking is bejegend. Over het algemeen worden de door den *Moniteur* het eerst medegedeelde opgaven volkomen bevestigd, en blijkt het, dat werkelijk de geestdrift niets te wenschen over heeft gelaten. Het is niet onopgemerkt gebleven, dat de Voorzitter, gedurende zijn verblijf te Lyon, niet is overgegaan tot het uitvaardigen van een besluit betreffende de vermindering van het leger. Velen hadden zich gevleid, dat zulks daar zou geschieden. Thans ontbreekt het niet aan personen, die het er voor houden, dat een dergelijk besluit nog zoo spoedig niet zal verschijnen.

Te Saint-Etienne is men gedurende eenige oogenblikken bevreesd geweest voor woeling, terwijl de stad op den 17den was geïllumineerd. Een der inwoners had een chassinet voor zijne woning geplaatst, waarop onder anderen werd gelezen, dat de Prins vertrouwen kon stellen op de bewoners van de stad, die geweren bezaten, waarmede zij de *Pandouren* konden verjagen. Eenige mijnwerkers hebben dat huis willen plunderen, omdat zij dachten dat met het woord *Pandouren* de arbeidende klasse was bedoeld. Men heeft de misnoegden tot reden weten te brengen; echter niet eer dan nadat eenige hunner met geweld het chassinet hadden weggenomen.

De door den Prins-Voorzitter te Lyon uitgesprokene redevoering is, 't welk wel geene verwondering kan baren, nog steeds het hoofd-onderwerp der gesprekken van den dag. De dagbladen zijn uiterst omzigtig bij de beoordeeling der door het Hoofd van den Staat gesprokene woorden, en geven duidelijk te kennen, dat zij alles behalve vrijelijk kunnen spreken. Anders is het echter in de financiële kringen en onder de klasse der handelaren en kooplieden. Daar houdt men het er voor, dat de Prins duidelijker voor zijn gevoelen had moeten uitkomen, opdat de natie niet, zoo als thans het geval is, gedrongen zij te vragen: „wil *Napoleon* Keizer worden, of niet?” In beide gevallen had hij, naar men in die kringen vermeent, voor zijne meening kunnen uitkomen. Men maakt de opmerking, dat wel is waar de Oom des Voorzitters in der tijd zwarigheid heeft gemaakt om het gezag gedurende zijn geheele leven te aanvaarden, en zich daartoe eenigzins heeft laten dwingen: doch dat men niet uit het oog moet verliezen, dat destijds de omstandigheden anders waren, en dat de Oom te kampen had met eene oppositie, waarvan de Neef zelfs geen zweem kan bespeuren.

De Orleanisten zijn steeds zeer verbolgen over de wijze, waarop de Voorzitter zich heeft uitgelaten over de vroegere Regeringen. Men vestigt meer en meer de aandacht op hetgeen is verrigt door de Julij-Monarchie, die al spoedig na de gebeurtenissen van 1830 last heeft gegeven tot het plaatsen van het beeld des Keizers op de kolom der Place-Vendôme, en daarna den Prins *van Joinville* heeft opgedragen om het lijk des Keizers overtebrengen van het eiland St. Helena naar het Hôtel der Invaliden. Van die zijde wordt aangevoerd, dat Koning *Lodewijk Philips* belangrijke sommen heeft besteed voor een luisterrijk gedenkteeken ter eere des Keizers, en dat onder anderen dat gedenkteeken prijkte met basreliefs, welke de tegenwoordige bewindslieden *hebben laten wegnemen*, omdat dezelve voorzien waren van de beeldtenissen des Konings en van diens zoon.

Onder de geruchten van den dag behoort, dat de Prins zich meer bepaaldelijk zal verklaren zoodra hij zal zijn onderrigt van de gezindheid der oostenrijksche Regering, welke zou zijn gepolst omtrent de vraag, of zij hare toestemming zou kunnen geven tot de overkomst van den Paus te Parijs om den nieuwen Keizer in te zegenen. Men voegt daarbij, dat de aartsbisschop *Sibour* onlangs naar Weenen is gezonden om zich over deze aangelegenheid met het Kabinet aldaar te beraden.

Men kan zich moeijelijk eenig denkbeeld vormen van de hoogdravende bewoordingen, waarmede de heer *Chapuis de Montlaville*, prefect in het departement der Boven-Garonne, de bevolking van dat gewest aanspoort om „den held van den 2den December, den Vorst, uitmuntende door zijne wijsheid en zijne liefde voor het volk” met geestdrift te verwelkomen bij zijnen intogt in dat departement, welke op den 4den October is bepaald. Onder anderen verklaart de heer *Ch. de Montlaville*: „dat het zuiden van Frankrijk den ouden mensch moet afschudden, de vorige twisten behoort te vergeten, en zijn sterken arm moet opheffen, om ten aanschouwe van de geheele wereld, en geholpen door het overige Frankrijk, het schild te ondersteunen, waarop zich fier verheft de tweede erfgenaam van een vierde vorstelijk geslacht.” Deze en dergelijke uitdrukkingen zijn vooral van belang in den mond van eenen gewezen aanhanger der ultra-democratische partij.

— De Republikeinen zijn nog altijd zonder candidaat in het 3de district dezer hoofdstad voor de verkiezing van een lid der Wetgevende Kamer, welke op 26 September moet plaats hebben. De candidaten der bewindslieden zullen waarschijnlijk zonder moeite de zege behalen.

— De berigten nopens de overstroomingen in de oostelijke departementen luiden steeds zeer ongunstig. Ook de rivier de Doubs is buiten hare oevers getreden, waardoor in het departement van dien naam eene belangrijke schade is teweeggebragt.

— De berigten betreffende den toestand van de hertogin *van Orleans* luiden gunstig.

LONDEN, 22 September ('s avonds).

De door den dood van den hertog *van Wellington* opengevallen betrekking van bevelhebber der britsche krijgsmagt is opgedragen aan lord *Hardinge*, den bekenden wapenbroeder en vriend des overleden hertogs. Deze keus zal ongetwijfeld bij het leger een zeer goeden indruk maken.

— Op verlangen van H. M. de Koningin, en met toestemming der familie van wijlen den hertog *van Wellington*, is de plegtige ter-aarde-bestelling van diens lijk verschoven tot na de ophanden zijnde bijeenkomst van het Parlement. H. M. wenscht die vergadering in de gelegenheid te stellen om hare goedkeuring te hechten aan hetgeen ten dezen door de Regering gedaan zal worden, en ook om bij de plegtigheid tegenwoordig te zijn. Intusschen zal het lijk onder behoorlijke bewaring blijven. Voorshands is het voornemen, hetzelve in de St. Pauls-kerk, nevens dat van *Nelson*, Engelands grootsten zeeheld, bijtezetten.

— Onze dagbladen deelen eenen brief mede, die den 17den dezer door het bestuur der te Genève gevestigde Evangelische-Alliantie geschreven is aan lord *Shaftesbury*, den voorzitter van het hier gevestigde Protestantsche-Genootschap, betrekkelijk de zaak van de echtelieden *Madiai*, die, zooals onlangs gemeld is, te Florence tot veeljarige tuchthuisstraf veroordeeld zijn, ter zake van het overgaan tot de protestantsche Kerk en wegens het verkoopen en verspreiden van Bijbels. In dien brief wordt gemeld, dat de pogingen, die bij den Hertog von Toscane aangewend zijn, om kwijtscheldirg van die straf te verkrijgen, vruchteloos zijn gebleven: dat de beide genoemde, reeds bejaarde lieden thans werkelijk als gewone misdadigers in de gevangenis zitten: dat een afgevaardigde van het te Genève gevestigde genootschap, de graaf *de St. George*, eerstdaags naar Londen zal reizen, om daar te raadplegen over de uitvoering van een ontwerp om van wege het britsche Protestantsche Genootschap eene deputatie naar Florence te zenden, ten einde bij den Hertog in 't midden te treden ten behoeve van de genoemde veroordeelden; dat het wenschelijk is, dat zich ook vertegenwoordigers der Protestanten uit andere landen aan die deputatie aansluiten: dat dergelijke stap en plegtig europeesch verzet tegen de toenemende aanmatiging der ultramontaansche geestelijkheid, — welke daarvan ook de uitslag moge wezen ten aanzien van de *Madiai's*, — vooral in den tegenwoordigen tijd van het hoogste belang zou zijn voor het Protestantismus, en, gelijk te hopen is, zou kunnen strekken om te beletten, dat de jammerlijke tijden van vervolging ter zake van godsdienst terugkeeren.

BRUSSEL, 23 September.

Heden begint de 21ste viering der September-feesten, — als naar gewoonte, met eene godsdienstige plegtigheid ter gedachtenis aan degenen, die in den strijd zijn gesneuveld. Morgen zal de wapenschouwing van de troepen der bezetting en van de burgerwacht dezer stad plaats hebben. Men ziet die militaire plegtigheid met eenige belangstelling te gemoet, vermits het gerucht vrij algemeen verbreid is, dat, als de volksmenigte den generaal *Chazal* in het gevolg van Z. M. den Koning zal bespeuren, eenige personen, die zich daartoe verbonden hebben, luide den kreet zullen aanheffen van „*weg met Chazal!*” en dat de Koning vooraf heeft verklaard, dat hij alsdan dadelijk terug zou keeren en de wapenschouwing geen voortgang zou hebben, om 't even, welke geestdrift men te zijnen aanzien mogt willen betoonen.

Gisteren hebben Z. M. en de beide Prinsen de bijeenkomst van het geneeskundige Congres, in het gebouw van de geneeskundige Academie, met een bezoek vereerd, en het aldaar verhandelde met veel belangstelling aangehoord. De Koning heeft vele blijken van achting en eerbied ondervonden, inzonderheid van de zijde der buitenlandsche leden, en het wordt over het geheel opgemerkt, dat de fransche ultra-democraten en republikeinen, die zich nog als vlugtelingen hier bevinden, zich niet onthouden kunnen van met lof te gewagen van de vrijheid, welke men onder de regering van eenen constitutionelen Koning hier te lande geniet: — eene vrijheid, waarvan in hun vaderland geen schijn of schaduw meer over is.

Nog meer belangstelling dan deze plegtigheden verwekt het besluit van de fransche Regering ten aanzien van de verhooging van de regten op den invoer van de belgische steenkolen en het belgische ijzer, en de wijze, waarop deze vijandige daad in de Kamers zal worden opgenomen. Dat Frankrijk, door het krenken van de in dien handel betrokken belgische belangen, Belgie wil dwingen, om toegeeflijkheid te betoonen, en zich naar den wil van eenen zoo magtigen nabuur te voegen, is duidelijk, en alzoo heeft men den voorsmaak van een tarieven-oorlog. De invoer der belgische steenkolen, waarvan het regt is verdubbeld, heeft, in 1851, 17½ millioen metrieke quintalen bedragen; die van het ijzer, waarvan het regt met een vierde is vermeerderd, 185,000 quintalen. Hoezeer men den maatregel tegemoet zag, wachtte men dien nog niet zoo spoedig en vóór dat het verdrag wegens het verbod van den nadruk, waarvan gezegd werd dat het moet strekken om de goede verstandhouding tusschen beide de Landen op hechte grondslagen te herstellen, aan de Wetgeving in Belgie was bekend gemaakt. Voor het overige is het dekreet gedagteekend op den dag, op welken de Prins-Voorzitter zijne, zoo men het hier noemt, speculatie-reis heeft ondernomen, en blijkt het verder, dat de minister het nog eenige dagen in zijne portefeuille heeft gehouden, om aftewachten, of men in Belgie, uit vrees voor de gevolgen, tot het besluit zou kunnen komen, om dadelijk en onvoorwaardelijk aan den invoer van fransche wijnen en zijden stoffen de begunstigingen weder te verleenen, welke aan dien invoer, door het vervallen van het tractaat van 1845, zijn ontnomen: 't welk hem bij zijne komst in Lyon en in Bordeaux zeer hoog zou zijn aangerekend. Men zal nu die gevolgen dienen aftewachten.

'S GRAVENHAGE, 23 September.

Z. M. heeft 1° benoemd tot ontvangers: der directe belastingen en accijnsen te Dussen, de heer *A. M. De Mone*, thans ontv. te Galderen. van het expeditie-kantoor der in- en uitg. regten te Galderen, de heer *H. J.*

M.-E. Bekkers, thans ontv. te Beltrum; — 2° het kantoor der directe belastingen en accijnsen te Beltrum ingetrokken en met dat der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Groenlo, op den voet van één kantoor vereenigd, onder voortdurend beheer van den ontvanger *J. P. Richelme* aldaar.

's GRAVENHAGE, 24 September.

De commissie der Tweede-Kamer, welke belast was met het aanbieden der lijst van candidaten voor het voorzitterschap der Kamer, is gisteren daartoe bij Z. M. den Koning toegelaten.

Naar men verneemt, heeft Z. M. den heer *Dullert*, den eersten candidaat, tot voorzitter benoemd, en zal deze in de heden middag te houden zitting van de Kamer die betrekking aanvaarden. — Men verwacht spoedig de aanbieding der begrootingswetten voor 1853.

— In de bijeenkomst der Tweede-Kamer van heden is ingekomen een kon. besluit van heden, waarbij de heer mr. *W. H. Dullert* benoemd wordt tot voorzitter der Kamer gedurende de tegenwoordige zitting.

De tijdelijke voorzitter, de heer *Anemaet*, heeft daarop, alvorens den zetel te verlaten, den nieuwen voorzitter geluk gewenscht met de hem te beurt gevallen eervolle onderscheiding; zijn vertrouwen op deszelfs onpartijdigheid, beleid en krachtige leiding uitgedrukt, en hem lust en krachten toegewenscht, om den gewigtigen arbeid, die in deze zitting te verwachten is, wel te volbrengen.

De heer *Anemaet* heeft daarop den voorzitters-stoel verlaten, welke is ingenomen door den *Dullert*, die daarbij eene aanspraak heeft gehouden, waarin hij te kennen gaf, dat het den Koning behaagd heeft, hem, op de voordragt der Kamer, tot voorzitter der Vergadering gedurende de tegenwoordige zitting te benoemen. Hij ontveinsde het niet, dat hij hoogst vereerd was door dit blijk van vertrouwen, en door de onderscheiding, die hem ten deel had mogen vallen. Hij was daarvoor opregt dankbaar. Hij zou al zijne krachten aanwenden om te trachten, met onpartijdigheid de werkzaamheden der Kamer te regelen, gelijk door zijnen geachten voorganger met zooveel zorg en ijver werd gedaan. Hij rekende daarbij op de welwillendheid en ondersteuning zijner medeleden. Hij riep die met aandrang in. De tegenwoordige zitting der Staten-generaal zou, naar zich verwachten liet, van gewigtigen aard zijn. Veel moest er, ter voldoening aan de voorschriften van de Grondwet, gedaan worden; veel zou ter tafel komen, dat gedurende de afgeloopene zitting onafgedaan gebleven is: veel, dat buitendien afdoening vordert. Hoezeer welligt niet alles zou kunnen worden voleindigd, zou er, bij de gelukkige overeenstemming, die tusschen Regering en Vertegenwoordiging bestaat, veel kunnen gedaan worden. Hij hoopte, dat de tegenwoordige zitting zou mogen strekken, om aan onze staatsinstellingen uitvoering en toepassing in milden geest te verzekeren, en om den weg te blijven bewandelen, die tot hiertoe met onmiskenbaar goed gevolg was ingeslagen, en die, naar zijne overtuiging, leiden moest tot bevordering der waarachtige belangen van Koning en Vaderland. Hij verklaarde ten slotte, het voorzitterschap te aanvaarden.

Zijn ingekomen *zeven* koninklijke boodschappen, alle van heden gedagteekend, en strekkende ten geleide van de volgende ontwerpen van wet, als: 1° tot wijziging der wetten, tot regeling der begrooting van uitgaven uit het fonds, voortspruitende uit den koopprijs van domeinen en amortisatie van schuld, beiden over 1851; 2° tot aanwijzing der middelen tot dekking van het tekort over het dienstjaar 1848; 3° houdende bepalingen omtrent het bouwen, planten en het maken van andere werken, binnen zekeren afstand van vestingen; 4° tot verhooging van Hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1852; 5° tot onteigening van perceelen, ter verlenging van den spoorweg van Arnhem tot aan de pruissische grenzen; 6° tot verhooging der 7e afd. van het Vde Hoofdstuk der staatsbegrooting over 1851; 7° tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de Landsdrukkerij over 1853.

Met eene missive van den minister van Buitenl. Zaken is ingekomen de den 19den Julij met Belgie geslotene overeenkomst, betreffende het verbinden der beide landen door middel van ijzeren spoorwegen. — Dit stuk is in handen van eene commissie gesteld, bestaande uit de heeren *Dirks*, *Engelen*, *Wintgens*, *Meeussen* en *Beens*.

Door de afgetreden commissie voor de stenographie is een verslag ingediend, houdende eenige wijziging in het omtrent die zaak bestaande reglement.

Onderscheidene ingekomen verzoekschriften worden verzonden naar de straks te benoemen commissie.

In gevolge art. 15 van het reglement van orde, gaat de Kamer thans over tot het trekken der Afdeelingen. Door deze zijn gekozen: 1° tot voorzitters der Afdeelingen, de heeren: *van Hoëvell*, *van Goltstein*, *Gevers*, *van Zuijlen* en *Boreel*: 2°. tot tweede voorzitters, de heeren: *Bachiene*, *Luyben*, *Godefroi*, *Dirks* en *Hugenholtz*; — 3° tot leden der commissie voor het opmaken van een adres in antwoord op de Troonrede, de heeren: *Poortman*, *de Man*, *Metman*, *van Zuylen* en *Heemskerk*; — en 4° tot leden der commissie voor de verzoekschriften, de heeren: *Beens*, *van Nierop*, *Gevers Deynoot*, *van Wintershoven* en *Verwey*. Tot leden van de huishoudelijke commissie der Kamer zijn, met overgroote meerderheid, herkozen de heeren: *Wintgens* en *Metman*. [De zitting duurt voort.]

De Vereeniging *Dorcas*, te Delft, heeft van wege H. M. de Koningin een paar prachtige vazen voor de aanstaande verloting ontvangen.

— Het geregtshof in Gelderland heeft den 21sten dezer uitspraak gedaan in de zaak van *Theodorus Cremer*, beschuldigd van moord met voorbedachten rade en geleider lage, en hem te dier zake veroordeeld tot de straffe des doods, uittevoeren te Arnhem. — De door den veroordeelde vermoorde persoon was zijn zwager, wien hij een onverzettelijken haat toedroeg, omdat dezelve hem verweet, dat hij met zijne vrouw (de eigene zuster des veroordeelden) in bloedschande leefde. Kort na den moord heeft die vrouw zich zelve om 't leven gebragt. *Cremer*, welke na het plegen der misdaad, omstreeks 4 jaren geleden, gevlugt was, is eerst voor eenige maanden in handen der Justitie gekomen. Hij heeft zijne gruweldaad bekend, maar tot dus ver geen berouw betoond; ook de treffende toespraak des voorzitters, na zijne veroordeeling, scheen geen indruk op hem te maken. De verdenking van nog meer gruwelen rust op hem.

— De tusschen Rotterdam en Brielle varende stoomboot *Witte Corneliszoon de Wit*, heeft dingsdag avond, bij het binnenkomen te Brielle, een lek bekomen en is spoedig daarna gezonken. De passagiers zijn ongedeerd aan wal gebragt en de goederen gelost.

Den volgenden dag is het gelukt, de gezonken boot boven water te krijgen, en vervolgens is zij binnen de stad aan de kade gebragt. Men hoopt haar boven water te zullen houden en ten spoedigste te doen herstellen. Intusschen wordt door andere stoombooten in de dienst tusschen Brielle en Rotterdam voorzien.

— De *Pr. Overijss. Cour.* meldt: „Het werk der kanalisatie in Meppel nadert met rassche schreden zijn einde. Het polderwerk is geheel afgedaan. De bruggen, namelijk de Beere- en Kerkhofsbrug, zijn jl. maandag weder gelegd en voor de passage der voetgangers en rijtuigen opengesteld. De werkzaamheden aan de sluizen en wel bepaaldelijk aan de Meppeler-sluis worden met spoed voortgezet, en gaan, in weerwil van het werken der wellen, geregeld voort."

— In 1851 zijn in Overijssel de volgende plannen van markeverdeeling door den Koning goedgekeurd, als: van Losser 1999 bunders; van Hengevelde, gemeente Delden, groot 403 bunders; van Geesteren, gemeente Tubbergen, groot 2676 bunders, zijnde die van Aane, gemeente Gramsbergen groot 628 bunders nog aan 's Konings goedkeuring onderworpen, ofschoon men den geheelen zomer met hare uitmeting en het vervaardigen der geschiktste verdeelings-plannen bezig is. Sedert het bekende koninklijk besluit van 1847 zijn alzoo 65 marken in verdeeling gebragt, beslaande nagenoeg 85,500 bunders.

— Een voorloopig verslag van den oogst in de provincie Overijssel, over het jaar 1852, van regeringswege medegedeeld, behelst o. a. het volgende:

De *tarwe* heeft een goed beschot opgeleverd. Hier en daar is echter de korrel door de langdurige droogte wat vroeg rijp geworden en klein uitgevallen.

Op enkele plaatsen leed de *rogge* door den aanhoudenden regen in het voorjaar, doch meer algemeen was de droogte nadeelig. De korrel kreeg de volkomene groote niet, en ook de opbrengst van zaad en stroo bepaalt zich bij eene middelmatige hoeveelheid. Het stroo bleef kort.

Garst. Hoewel hier en daar de korrel door de hitte in Julij leed, levert toch dit gewas een vrij goed, en op sommige plaatsen zelfs uitmuntend verbouw op.

De *haver* belooft een redelijken oogst. Zij staat evenwel niet zoo voordeelig als in het vorig jaar, doordien de droogte ongunstig op het zaad werkte; op het stroogewas valt niet te roemen.

De vooruitzigten op de *boekweit* zijn in het algemeen niet zeer gunstig. De oogst zal bij dien van het vorige jaar moeten achterstaan, waarvan hier de droogte, elders wind en regenbuijen als oorzaken worden opgegeven. De veenboekweit staat redelijk; zij is dit jaar vroeg gezaaid.

Het *koolzaad* staat zeer ongelijk. Evenwel laat het grootste deel van dit verbouw te wenschen over, hetgeen aan de drooge weêrsgesteldheid geweten wordt.

Zeer ongelijk zijn de uitkomsten van het *vlas* in dit jaar, doch in het algemeen als tamelijk wel gelukt te beschouwen.

De weinige *hennep*, die er verbouwd wordt, is redelijk wel geslaagd.

De *erwten* leden hier en daar door de felle hitte, maar hebben overigens voldoende opgeleverd,

De langdurige droogte is oorzaak, dat de *paardenboonen* op onderscheidene plaatsen weinig opleveren, hoewel men in andere streken een goeden oogst heeft gehad.

De ziekte die weder op den gewonen tijd in de *aardappelen* verscheen, doch tijdens de droogte niet sterk toenam, heeft zich na den regen in Augustus op vele plaatsen aan den knol vertoond. De hoeveelheid der vroege soorten is evenwel voldoende, en ook de late beloven eene vrij goede opbrengst. Op de hoedanigheid valt minder te roemen, daar de vrucht op vele plaatsen aan doorwas onderhevig en klein van stuk is. Men schrijft zulks toe aan de hitte en droogte in de maand Julij.

Rundvee en boter. Ten gevolge van den gunstigen staat der weilanden, is het vee goed gegroeid, en de prijs, door elkander genomen, vrij hoog. De longziekte heerschte veel minder dan in het vorige jaar. Overigens was de gezondheidstoestand uitmuntend. Er is veel boter van goede hoedanigheid gemaakt, welke tegen behoorlijke prijzen werd afgezet.

De *vruchtboomen* hebben, met uitzondering van peren en pruimen, weinig gedragen. Appelen zijn er veel minder dan in het vorige jaar.

— Tot bewijs, dat de nederlandsche bodem even geschikt is als die van andere landen voor de teelt van raspaarden, kan strekken, dat de baron *B. A. v. Verschuer*, met den driejarigen hengst *Pirate*, opgekweekt door den heer *Th. Previnaire Jr.*, bij de wedrennen te Dusseldorp, den 20sten en 21sten September, de twee belangrijkste prijzen heeft behaald, gezamenlijk ten bedrage van ƒ 3530. Deze wedrennen waren uitgeschreven voor continentale paarden, en daarbij was *Bantam*, mede een inlandsch paard van Z. K. H. Prins *Hendrik der Nederlanden*, bij den wedren op den eersten dag het tweede aankomende paard. *Pirate* en *Bantam*, welke daarbij elf der beste duitsche en belgische paarden hebben geslagen, zijn beide van *Dey van Algiers*.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

24 *September* 1852. — 4½ *ure*.

	van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . . 2½ pct.	63 15/16	64 3/8	63 15/16
" " . . 3 "	76 3/4	7/8	76 13/16
" " . . 4 "	96 1/2	3/4	96 1/2
Amortisatie-Syndicaat . . 3½ "	95 1/4	—	—
Handelmaatschappij . . 4½ "	125	—	—
Oost-Indische Leening. . 4 "	96	1/4	96
Aand. Holl. Spoorweg. . .	—	—	—
Leen. " " 4½ pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . . 4 "	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . . 3 "	73 1/8	—	—
" . . . 5 "	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . . 5 "	108 1/4	—	—
" 1828/1829. . 5 "	107 1/4	—	—
Certificat. " 1831/1833. . 5 "	97	—	—
" 1840. . . 4 "	91 3/4	—	—
" bij Stieglitz. . . 4 "	91	1/8	—
" " N. . 4 "	90 7/8	—	—
Inschr. in Assignatiën . . 6 "	—	—	—
Certific. van " . . 6 "	72 1/4	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . ƒ	160 1/4	161	—
Obligatiën . . . . . . 4 pct.	85 7/8	15/16	—
SPANJE, Obligatiën . . . . . . 1 "	23 1/8	11/16	23 1/2
" . . . . . . 3 "	50 5/8	11/16	—
" Binnenl. . . 3 "	45 13/16	46	45 13/16
Passiven	6 3/16	—	—
Bew. Coupon	2 7/8	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. . 5 pct.	—	—	—
" . . . . 4 "	—	—	—
" Metalliek . . 5 "	79	1/4	—
" " N. . . 5 "	91 1/8	—	—
" " . . . 2½ "	41 1/4	1/4	41 1/4
BELGIE, Certificaten . . . 2½ "	—	—	—
Rothschild . . . . . . 2½ "	52 3/4	5/8	52 3/4
" . . . . . . 4½ "	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100 5 "	100 5/8	—	—
" £ 200 5 "	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans 4 "	42 3/8	5/8	—
" 4 "	39	1/4	39
Binnenlandsche à 1 conto 5 "	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . . 5 "	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans . 3¾ "	41 1/4	1/2	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100 2 "	22 1/2	3/8	—
MEXICO, Oblig. 1837 £ 100 . 3 "	26	1/8	26 1/16
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.	—	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 105 5/8. Maatsch. van Weldadigheid 4 pc. 89 3/4. Spanje uitgest. schuld te Parijs 6 3/16. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 90 7/8. Denemarken obl. te Londen 5 pc. 104 1/2. Columbia Equador 4 1/8 à 1/4. Venezuela obl. uitgest. 17 1/4. Grenada obl. uitgest. 11 3/4 à 12. De 2 1/2 pc. Met. 1851 40 9/16. Engelsche Rijn-spoorweg 90. Turkije 103 à 3/4. De 3 pc. Denen 81 1/2. — Beleening 2 1/2. Prolongatie 2 1/2.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit *Tot Nut des Obligatie-Handels.*
J. BRASKAMP, Pres.

De beurs was heden flaauw, zoowel voor de binnen-, als voor de buitenlansche fondsen. Alleen de spaansche waren iets vaster.

Prijzen van Coupons: Metall. ƒ 25,90; Napels. ƒ 25,50; Div. in £ ƒ 11,90; Eng. Russ. ƒ 12,20; Frans. ƒ 56 5/16; Belg. ƒ 56 5/16; Pruiss. ƒ 34 5/8; Hamb. Russ. ƒ 37; Russen in Z. R. ƒ 37 5/8; Pools. in fl. ƒ 27 3/4; Coup. Portugal Binnenl. Sch. 2e Semester 1852 ƒ 46 1/2.

FRANKFORT, 22 September. Metall. 5 pc. 82 7/8. Spanje 3 pc. 46 3/4.

PARIJS, 22 September. De 3 pc. renten 77 fr. 80; 4 1/2 pc. 104 fr. 25. Spanje 1 pc. 23 5/8; 3 pc. binnenl. 45 7/8.

ANTWERPEN, 23 September. Belgie 2 1/2 pc. 55 3/4. Spanje 1 pc. 23 3/16.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 24 September. *Tarwe* bij gerijven; 127 ℔ b. Pools. ƒ 300: 135 ℔ o. Gelders. ƒ 292; 126 ℔ Norder ƒ 240; 131 ℔ Odessa ƒ 255; 134 ℔ Kubanca ƒ 255. — *Rogge* bij partijen tot vorige prijzen; in entr.: 118, 119 ℔ Arch. ƒ 173, ƒ 175; in cons.: 123 ℔ Pruiss. ƒ 206; 115 ℔ gedr. ƒ 176; 126 ℔ Pommer ƒ 220. — *Koolzaad* op 9 vat, Sept. en Oct. ƒ 327; April ƒ 348.

AMSTERDAM, 24 September. *Raapolie* wel zoo aangenaam; ord. cond. ƒ 32 1/4; vliegend ƒ 31 1/4; op levering niet williger; p° Oct. ƒ 30 3/4 à ƒ 31; p° Nov. ƒ 31 1/2 à ƒ 31 3/4; p° Dec. ƒ 32 1/4; p° Mei 1853 ƒ 33 3/4. *Lijnolie* ord. cond. ƒ 32 1/2; vliegend ƒ 31 1/4 à 32 1/2. *Hennepolie* ord. cond. ƒ 39.

DORDRECHT, 23 September. *Tarwe* o. Zeeuws. en Inl. 1850 ƒ 8 à ƒ 8,80; dito 1851 ƒ 9,50 à ƒ 10,10; dito nieuwe ƒ 6,50 à ƒ 8,80; zomer dito ƒ 7 à ƒ 7,70. *Rogge* o. Zeeuws. en Inl. ƒ 6,40 à ƒ 7,20; n. dito ƒ 6,20 à ƒ 7,30. *Garst* Zeeuws. en Vlaams. winter n. ƒ 5 à ƒ 5,20; zomer dito ƒ 4,80 à ƒ 4,90. *Spelt* n. ƒ 3,50 à ƒ 3,70. *Haver*, Inl. voeder n. ƒ 2 à ƒ 2,50; dito dikke ƒ 3 à ƒ 4. *Boekweit* ƒ 207. *Boonen* paarden- ƒ 5,40 à ƒ 5,60; dito n. ƒ 5,30 à ƒ 5,50; duiven dito ƒ 6 à ƒ 6,50. *Erwten*, blaauwe n. ƒ 8 à ƒ 8,90. *Koolzaad*, o. Zeeuws. en Overm. ƒ 9,30 à ƒ 10,40. *Zomerzaad* ƒ 7,60 à ƒ 8,60. *Kaanariezaad* ƒ 7,40 à ƒ 8.

Zeeuws., Vlaams. en Overm. oude en jar. *tarwe* zonder verandering; nieuwe daarentegen ging vlugger van de hand, dezelve is tot 20 à 30 ct. hooger goed opgeruimd; zomer dito als voren. Oude *rogge* 20, nieuwe dito 10 ct. hooger verkocht; tot het zaaijen geschikt iets meer besteed. Winter, zomer-*gerst* en *spelt* als voren. Nieuwe voer-*haver* 10 ct. lager; oude dito in een doen. *Boekweit* ƒ 9; o. Megchels. is op ƒ 210 gehouden; n. Noord-Brab is à ƒ 207 verkocht. Oude *paardenboonen* als notering gedaan; nieuwe dito met veel vraag en 30 ct. hooger, contant te plaatsen; duiven dito vorige prijzen waardig. *Blaauwe erwten* gezocht en 50 ct. meerder te bedingen. *Koolzaad* £ 1 hooger gedaan. *Zomerzaad* vorige prijzen waardig. Op termijn niets omgegaan., en wordt gelaten, 9 vats dadelijk te leveren 54; Oct. 54 1/2; Nov. 55, en April £ 58. *Kanariezaad* minder begeerd, evenwel niet lager afgegeven.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 24 September. Den 23sten dezer in Texel binnengekomen: *Antilope*, Gnodde, Lissabon, 12 dagen reis; *Antagonist*, Mitchell, Bordeaux; *Vriesland*, Boontje, *Annechiena*, de Jonge, *twee Zusters*, de Groot, de stoomb. *Lion*, alle 4 van Londen; *Harmina Annechiena*, Schippers, Archangel; *James*, Christensen, *Grev. Karen Wedel*, Christensen, *Chelone*, Edwardsen, alle 3 van Drammen; en uitgezeild: Ned. oorl. kotter VLINDER, stuurman Noordzy, Vlissingen; *Havana Packet*, Harken, Suriname; de stoomboot *Gouverneur van Ewijck*, Hull. Wind w. n. w.

Den 23sten dezer in Brielle binnengekomen: de stoomb. *Concordia* en *Diana*, beiden van Londen. Wind n. w. - w.

Den 24sten Julij te Batavia binnengekomen: *Anna*, Kleynenberg, Schiedam; *Prins Veldmaarschalk*, Rietbergen, Newcastle.

Den 18den dezer te Marseille binnengekomen: *Albertina*, Hazewinkel, Londen.

BROADSTAIRS, 20 September. Een Nederl. eskader, bestaande uit de fregatten PRINS VAN ORANJE, DOGGERSBANK, SUMATRA en het stoomschip GEDEH, uit Texel op eene kruistogt, zijn heden met z. w. wind het Goodwinsand gepasseerd.

ROTTERDAM, 23 September. Volgens brief van kapt. Kruymel, voerende het schip *Oud-Alblas*, in dato Honolulu 3 Julij, was hij den vorigen dag van San Francisco aldaar aangekomen en had zich van volk voorzien, waarmede hij den volgenden dag de reis naar Java zoude voortzetten.

Gepraaid: 14 dezer, op 46° 37′ n. b. en 8° 30′ w. l., *Gouverneur van der Eb*, van der Horst, Rotterdam naar St. George d'Elmina.

*** *De Commissie voor de Tentoonstelling van Kunstwerken te* KAMPEN, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de VERLOTING van KUNSTWERKEN aangekocht op die Tentoonstelling, heden heeft plaats gehad en op de volgende Aandeelen in de Verloting de daarachter gestelde prijzen gevallen zijn:

Aandeel.	*N°. der Catalogus.*	*Aandeel.*	*N°. der Catalogus.*
N°. 3.	254.	N°. 817.	150.
„ 79.	390.	„ 821.	132.
„ 95.	382.	„ 824.	252.
„ 104.	195.	„ 843.	299.
„ 134.	374	„ 848.	35.
„ 169.	197.	„ 869.	55.
„ 181.	59.	„ 887.	136.
„ 234.	172.	„ 947.	31/32.
„ 251.	112.	„ 998.	69.
„ 263.	64.	„ 1002.	340.
„ 399.	381.	„ 1011.	234.
„ 498.	282.	„ 1021.	33/34.
„ 557.	120.	„ 1039.	343.
„ 669.	196.	„ 1077.	144.
„ 685.	18.	„ 1091.	187.
„ 718.	240.	„ 1127.	229.
„ 743.	153.	„ 1147.	365.
„ 746.	300,	„ 1225.	302.
„ 786.	393.	„ 1276.	384.
„ 788.	159.	„ 1290.	106.

& Nos. 13, 35, 36, 191, 346, 801, 813, 833, 862, 863, 972, 1132, 1140, 1254 ieder een Exemplaar van N°. 219, en zullen de belanghebbenden opgenoemde prijzen, tegen afgifte der aandeelen, binnen den gestelden termijn van zes weken bij den ondergeteekenden Secretaris kunnen doen afhalen.

Kampen, den 22sten *September* 1852.

De Commissie voornoemd:
H. A. WTTEWAALL VAN STOETWEGEN, Voorzitter.
P. J. SCHOTEL, Secretaris.

Schouwburg buiten de Hout-Barrière te Haarlem.

Met toestemming van het Edel-Achtbaar-Bestuur van Haarlem.

De ondergeteekende, geene moeite noch kosten sparende om het geëerde Publiek genoegen te verschaffen, is voornemens in zijn Schouwburg, bij gelegenheid der *Tentoonstelling van Voortbrengselen van den Landbouw*, drie Voorstellingen te geven, en heeft dienaangaande met de Heeren SCHOEMAN en VAN LIER, Directeuren van het *Grand Théatre des Variétés*, te Amsterdam, eene overeenkomst getroffen, zullende de Voorstellingen plaats hebben, op Zondag den 26sten, Maandag den 27sten en Dingsdag den 28sten September 1852 en zullen bestaan in **ARLEQUINADES, PANTOMIMES, ACROBATISCHE EXERCITIEN EN DANSEN OP HET STIJVE KOORD.** Volgens daarvan bekend gemaakt wordende Programma's.

J. C. VAN DEN BERG.

*** Ondertrouwd:
L. W. E. RAUWENHOFF,
Theol. Doct. en beroepen Predikant te *Mijdrecht*, en
M. des AMORIE van der HOEVEN.
Amsterdam, 23 September 1852.

*** Getrouwd:
Zeist, H. M. GILDEMEESTER
16 September 1852. en
C. H. van NOORLE van HALL.

*** Getrouwd:
Amersfoort, Dr. E. H. G. THYSSEN,
22 September 1852. van *Amsterdam*, en
M. T. WEYMAN.

*** Getrouwd:
Arnhem, A. L. de BRUYN KOPS
22 September 1852. en
A. W. VERKOUTEREN.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:
Amsterdam, J. van MILL,
23 September 1852. van *Veen*, en
A. C. VOS.

*** Heden verloste voorspoedig van een welgeschapen ZOON *N. BREET*, geliefde Echtgenoot van
Westzaan, G. DEKKER Cz.
20 September 1852.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *H. C. CALAND — DE JONGE.*
Purmerende, 22 September 1852.

*** In de maand Julij 1852, is in Nederlandsch Oost-Indië, in den ouderdom van bijna 43 jaren overleden, de Hoog-Welgeboren Heer KAREL GUSTAAF WILLEM GERHARD van der FELTZ.
Eenige kennisgeving.

*** Scherpenzeel (Prov. *Vriesland*), den 19den September 1852. Heden overleed alhier, aan eene kortstondige ongesteldheid, onze veelgeliefde Broeder, de Wel-Eerw. Zeer-Geleerde Heer HENRICUS JOHANNES KUIPER, Predikant alhier, in den ouderdom van 52 jaren. H. W. KUIPER,
mede namens mijne twee Zusters.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed plotseling, tot droefheid van mij en mijne beide Zonen, in den ouderdom van bijna 55 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, ADRIAAN COUWENHOVEN Sz., met wien ik circa 28 jaren in een gelukkigen Echt vereenigd was. Ae. COUWENHOVEN,
Zaandijk, Wed. *A. Couwenhoven Sz.*
19 September 1852.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Na eene hoogst gelukkige Echtvereeniging van ruim 12 jaren, is heden avond ten half zeven ure, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote GRIETJE TANIS, in den ouderdom van nagenoeg 36 jaren overleden.
Goedereede, A. GOEKOOP.
den 20sten September 1852. Eenige kennisgeving.

*** Heden avond bezweek voor het geweld eener hevige ziekte van 3 weken ons op een na jongste, innig geliefd Dochtertje, HELENA CATHARINA GESINA, in den bloeijenden leeftijd van ruim 13 jaren. Diep beweend, ook door hare nagelatene Zusters en Broeders, geven wij van dit smartelijk verlies langs dezen algemeen gebruikelijken weg kennis aan onze Vrienden en Bekenden: terwijl wij biddend hopen, kracht en sterkte te zullen vinden in het kinderlijk geloof aan Hem, die, naar zijn ondoorgrondelijk wijs bestel, weder tot zich nam, wat Zijne liefde ons geschonken had.
J. H. NANNINGA, Pred.
L. B. NANNINGA — van HEIJNINGEN BOSCH.
Winsum, den 21sten September 1852.

*** Heden overleed te *Warmond*, in den ouderdom van 86 jaren, onze geliefde Moeder en Grootmoeder, HELENA PEYZEL, Weduwe *Willem de Wijs.*
Leyden, *Uit aller naam,*
21 September 1852. J. H. EICHMAN.
Eenige kennisgeving.

*** Op den 21sten September 1852, overleed boven Haarlem, na een veeljarig pijnlijk lijden, doch kortstondige ziekte, mijn hartelijk beminde Echtgenoot, FREDERIK PHILIP RITTER, in den ouderdom van bijna 78 jaren, met wien ik ruim 42 jaren genoegelijk mogt vereenigd zijn, en op wiens verlangen de rouw alleen door mij zal aangenomen worden. M. C. GROENEVELD,
Wed. *F. P. Ritter.*
Familie en Bekenden buiten de Stad gelieven deze algemeene, als bijzondere kennisgeving aantenemen.

*** Het heeft den Almagtige behaagd, heden morgen circa negen ure, door den onverbiddelijken dood van mijne zijde weg te nemen, mijn innig geliefden en onvergetelijken Echtgenoot den Wel-Eerw. Zeer-Gel. Heer C. G. van HULS, Emeritus Predikant, Ridder der Orde van den Ned. Leeuw, in den gezegenden ouderdom van bijna 76 jaren, waarvan ik ruim 51 jaren door den gelukkigsten band des Huwelijks met hem vereenigd was.
Op uitdrukkelijke begeerte van den overledene zullen, door mij alleen, de uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen. C. J. d'HARVANT,
Boxmeer, Wed. *C. G. van Huls.*
20 September 1852.

*** Heden overleed ons innig geliefd en eenig Zoontje JOHAN CHRISTOPH, den leeftijd van slechts vijf maanden bereikt hebbende. J. C. REESSE Jr.
Amsterdam, M. A. REESSE,
22 September 1852. geb. CARP.

*** Heden overleed, in den ouderdom van bijna 70 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, CLAAS van de STADT, diep betreurd door mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen. H. J. HOLST,
Amsterdam, Wed. *C. van de Stadt.*
23 September 1852.

*** Voor de groote belangstelling en deelneming mij betoond, bij het overlijden van mijn Dochtertje, betuig ik aan Familie en Vrieden, mijn hartelijken dank.
Giessendam, J. van der HOEVEN,
23 September 1852. Wed. *C. M. Brooshooft.*

*** De Schuldeischers in den Faillieten Boedel van PIETER GERRIT KOGENHOP, Kleedermaker, wonende te Hillegom, worden krachtens bevelschrift van den Ed. Achtb. Heer Regter-Commissaris opgeroepen, om Donderdag den 30sten September 1852, des voormiddags ten elf ure, te compareren in het Locaal van de Arrondissements-Regtbank, op het Raadhuis, te Leyden, ten einde over te gaan tot het verifiëren van hunne schuldvorderingen.
Leyden, De Curator in het Faillissement,
23 *September* 1852. Mr. C. W. HUBRECHT.

*** J. KEUKEN, Onderwijzer aan de St. Maartensbrug, in de Zijpe, vraagt ten spoedigste eenen ONDERMEESTER van den 3den Rang, goed zedelijk gedrag, geschikt tot het geven van doelmatig onderwijs en bekwaam voor de Kerkedienst. De belooning is, behalve *Kost* en *Inwoning*, honderd Gulden 's jaars.

*** Een ONDERMEESTER, Lid der Hervormde Kerk, bezitter van den 3den Onderwijzers-rang, niet onbekend met de beginselen der Fransche Taal en van goede getuigschriften voorzien, door de Militaire Dienst buiten betrekking, wenscht in dezelfde Betrekking geplaatst te worden. Brieven *franco*, onder de Letter A., aan het adres van den Heer J. C. METS Jr., Onderwijzer te Sluis, in Zeeland.

*** In een Burgerlijk Gezin verlangd men: Een kundig en geschikt ONDERWIJZER van eenigen Rang, ten einde aan eenige jeugdige Meisjes Lager- en Middelbaar Onderwijs, zoo mogelijk ook Zang en Pianospel mede te deelen. Met opgave van verlangd wordend Salaris, kundigheden en ouderdom, gelieve men zich met *gefrankeerde* Brieven, te adresseren, onder Letters J. J., bij de Boekhandelaars BROESE & COMP., te Breda.

*** M. J. SCHÜLLER, te Barendrecht, vraagt tegen Nov. of Dec. een HULP-ONDERWIJZER, van den 3den Rang, geschikt voor de Kerkedienst, behalve de gewone verpleging, is het Salaris *f* 70. Brieven *franco.*

*** Op een Instituut in de Provincie Utrecht, verlangt men op zeer aannemelijke voorwaarden, tegen Nov. of Dec., een SECONDANT, van den 3den of 2den Rang, Pr. G., in staat om het Fr., Eng. en Hoogd. te onderwijzen, en voorzien van goede getuigschriften, zoo wel wat gedrag als bekwaamheden aangaat. Brieven *franco*, onder Letter Q., aan GEBR. DIEDERICHS, Boekhandelaars, te Amsterdam.

*** Een gehuwd Persoon, van middelbare jaren, P. G., met de meeste administrative vakken, alsook met de *Land-* en *Tuinbouw* bekend, zag zich gaarne geplaatst als OPZIGTER eener Boerderij, hetzij bij eenen Notaris, Rent- of Penningmeester. Adres onder Letter R., Brieven *franco*, bij den Boekhandelaar L. de FOUW, te Goes.

*** Tegen 1° November e. k. wordt op een Dorp in de nabijheid der Stad Delft verlangd: Een PAKHUISKNECHT, R. C., liefst uit Gelderland of Noord-Braband. Adres met *franco* Brieven, onder Letter P., of in *persoon*, bij H. KOSTER, Boekverkooper der Koninklijke Akademie te Delft.

*** Men vraagt te Schiedam: Een KLEERMAKERSKNECHT, zijn werk grondig verstaande en van de Pr. Godsdienst. Reflecterenden vervoegen zich in *persoon*, Wijk C., N°. 344.

*** In eene der voornaamste Steden van Zuid-Holland, bestaat bij een fatsoenlijk Huisgezin, op billijke Conditiën, gelegenheid voor EEN of TWEE JONGE JUFVROUWEN, tot het aanleeren van alle Vrouwelijke Handwerken, en alles wat tot het vak van Kindergoed behoort. Desverkiezende met KOST en INWONING.
Reflecterenden gelieven zich met *franco* Brieven, onder Letter S., te adresseren bij de Boekhandelaars Wed. KRAP & van DUYM, naast de Beurs, te Rotterdam.

*** DAMES KOSTSCHOOL TE *BREUKELEN*, PROVINCIE *UTRECHT.*
Mejufvrouw A. J. GOBELIUS SCHADD Institutrice, vroeger te Wijk bij Duurstede, thans te Breukelen, brengt hierbij ter kennisse van belanghebbenden, dat zij hare sedert jaren bloeijende KOSTSCHOOL in het groot-ruim-daartoe door haar expresselijk ingerigt Lokaal, met den eersten dezer maand alhier heeft geopend: alsook dat zij met ultimo October a. s. door vertrek van een der Elèves, wegens volbragten leeftijd, eene plaats vacant heeft. Zij neemt derhalve de vrijheid deze hare inrigting bij vernieuwing Ouders en Voogden beleefdelijk aantebevelen: terwijl de matig gestelde voorwaarden, benevens de adressen van vele respectabele Familiën, aan de zich daartoe bij haar aanmeldenden volgaarne zullen worden uitgereikt.
Breukelen, 12 *September* 1852.

Het plaatselijk Bestuur van BREUKELEN, stelt het zich tot eene aangenamen pligt, bovenstaande bloeijende tot deze Gemeente overgekomene KOSTSCHOOL van Mejufvrouw A. J. GOBELIUS SCHADD, hierbij ter aandacht van Ouders en Voogden te brengen.
Het groot, ruim en allerdoelmatigst ingerigt Lokaal, in de onmiddelijke nabijheid van den Rijnspoorweg, aan de Rivier de Vecht en den Straatweg van Utrecht op Amsterdam: het aangename, gezonde en druk bezochte oord der Gemeente, benevens de sedert jaren, vooral zoo gunstig bekende inrigting van genoemde Directrice, gevoegd bij de door haar betrekkelijk gering gestelde conditiën, geven hetzelve de volkomene vrijheid, gezegde Kostschool Ouders en Voogden dringend en tevens ernstig aantebevelen. Het plaatselijk Bestuur voornd.
J. VLUG, Burgemeester.

*** Mejufvrouw K. D. SCHUCH, Institutrice te Alphen a/R., heeft de eer bekend te maken, dat haar onverwacht vertrek uit Zaandam veroorzaakt werd door hare vestiging als Kostschoolhouderes te Alphen a/R. Zij neemt bij dezen de vrijheid Ouders en Voogden hare Inrigting, in een der gezondste en aangenaamste streken van ons Vaderland gelegen, aan te bevelen.

Zij zal de meeste zorg wijden, zoo wel aan eene Wetenschappelijke en Christelijke Opvoeding der haar toevertrouwde Leerlingen, als aan derzelver vorming voor toekomstig huisselijk en maatschappelijk leven.
Nadere inlichtingen zijn op *franco* aanvrage te bekomen, behalve bij de Onderwijzeres, bij het Hoofd van het Gemeente-Bestuur te Alphen a/R.

Burgemeester en Wethouders van ALPHEN, gezien de bovenstaande Annonce van Mejufvrouw K. D. SCHUCH, Institutrice alhier, kunnen met gerustheid bovenstaande Inrigting aanbevelen.
Alphen, den 21sten *September* 1852.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
de Burgemeester
J. T. ROOS,
de Wethouder, loco Secretaris,
A. M. GEWIN.

*** Eene Protestantsche Jufvrouw van fatsoenlijke Familie, zoekt eene Betrekking als GOUVERNANTE. Zij heeft een Provinciaal Examen afgelegd in de Nederduitsche, Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Talen, benevens in de verdere vakken van het Lager Onderwijs en is bedreven in alle Vrouwelijke Handwerken tot nut en smaak. Zij zoude ook niet ongenegen zijn zich in die betrekking voor Indië te verbinden. Brieven *franco*, onder Letter T., aan den Boekhandelaar W. WILLEMS, Vijzelstraat, bij de Heerengracht, N°. 111, te Amsterdam.

*** Eene JUFVROUW, van de P. G., ervaren in het Linnen- en Wollen Naaijen, Stoppen en Mazen, het Opmaken der Wasch en andere Vrouwelijke Handwerken, zag zich gaarne geplaatst tot Adsistentie eener Huishouding op eene Dames Kostschool of tot Gezelschap eener Dame. Zij zal meer zien op eene goede behandeling, dan op een groot Salaris. Brieven *franco*, Letters B. C., aan den Boekhandelaar A. van LOON, te Tiel.

*** Wordt gevraagd!: Eene JUFVROUW van fatsoenlijken huize tusschen de 25 en 40 jaren oud, Gereformeerde Godsdienst, in een klein gezin zonder Kinderen, tot Gezelschap en Verzorging van eene ziekelijke Dame en verder tot Assistentie in het Huishouden. Adres onder Letter M., bij den Boekhandelaar A. H. BAKHUYZEN, te 's Gravenhage.

*** Wordt gevraagd bij een Heer alléén: Eene DIENSTMEID, van de Protest. Godsdienst, tot het verrigten van de Huishoudelijke werkzaamheden enz. Adres, Brieven *franco*, onder Lett. W., bij de Boekhandelaars J. NOORDUYN en ZOON, te Gorinchem.

*** Men verlangt te 's Bosch, tegen 1 Nov. aanstaande of vroeger: Eene DIENSTBODE, in staat om Huiswerk te verrigten en te Koken. Er zal vooral op goede getuigschriften worden gelet. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. A. B., aan GEBR. MULLER, Boekhand. te 's Bosch.

*** *Burgemeester en Wethouders van* HAARLEM, zullen op Donderdag 30 September 1852, des namiddags ten 2 uur, in het openbaar, in twee afzonderlijke Perceelen, ten Raadhuize aanbesteden het doen van de noodige Herstellingen en Vernieuwingen aan de GEBOUWEN en BRUGGEN:
1°. Der Amsterdamsche-Vaart.
2°. Der Leydsche-Vaart.
De Voorwaarden en Lijsten der Defecten liggen ter Secretarie dezer Gemeente ter inzage van belanghebbenden op alle werkdagen, van des morgens 10 tot des namiddags 4 ure.

*** FABRIEK en MAGAZIJN VAN
BRANDKASTEN, HAARDEN, KAGCHELS en diverse IJZERWERKEN.
De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zijn MAGAZIJN thans ruim voorzien is van bovengenoemde ARTIKELEN, als ook geoctrooijeerde Oeconomische Kook-Fournuizen, fijn gepolijste Haardstellen, dito Haard-Platen, enz. Ook zijn bij hem voortdurend voorhanden IJzeren Ledikanten, Wiegen, Vuurmanden, Turfmanden, Stoelen, Tafels, Tuin en Gangbanken en vele andere Artikelen. F. B. MEYLINK,
Sparen, Wijk 2, N°. 176/79, te Haarlem.

*** BLEEK-WATER.
(*Eau de Javelle.*)
Doelmatig en proefhoudend bereid door J. v. GEUNS te Haarlem, zoowel voor de meer en meer in gebruik komende Geoctrooijeerde WASCH-TOESTELLEN van J. DOEDENS Jr., Firma J. P. JAHNUS en Zn., als voor afzonderlijke Huishoudelijke bleeking.
Bij bovengenoemde te bekomen, met aanwijzing van gebruik, wordt afgeleverd per Flesch of Ned. Kan, en verder in alle hoeveelheden. Aanvragen om Depot's *franco*.

*** WAARDE STADGENOOTEN!
mijne Woonplaats thans op het Verwulft zijnde, beveel ik mij aan de goedheid van welmeenende Menschenvrienden. J. C. van GEMUND, Junior,
van beroep Kleedermaker.
Haarlem, 25 *September* 1852.

*** TE HUUR, tegen 1°. November, in het beste gedeelte van Maarssen, eene VOOR- en ACHTERKAMER, bij Lieden zonder *Affaire*, des verkiezende met den MIDDAG-KOST. Adres *franco*, Letter A., bij den Boekhandelaar G. F. KOCH, op de Neude, te Utrecht.

*** Door Sterfgeval wordt UIT de HAND te KOOP gepresenteerd: Eene bloeijende FABRIEKMATIGE ZAAK, gelegen even buiten Amsterdam, er kunnen bij verkiezing een deel der Kooppenningen op gevestigd blijven. Inclinerenden, gelieven zich met *franco* Brieven, onder Letter X., aantemelden bij GEBR. KOSTER, Kantoor-, Boek- en Papierhandelaars, Leliegracht, te Amsterdam.

*** DOOR VERANDERING VAN WOONPLAATS wordt in de Stad Medemblik te KOOP gepresenteerd. Een welonderhouden HUIS en ERF, staande op het beste gedeelte der Stad, waarin sedert jaren en nog een *Handel* in *Karpetten*, *Matten*, enz. wordt uitgeoefend.
Inclinerenden vervoegen zich met *franco* Brieven, onder Letter N., bij den Boekhandelaar S. C. KONING, te Medemblik.

*** TE KOOP: de OPSTAND eener zeer nette APOTHEEK en DROOGIST-WINKEL, met aanwezige MEDICIJNEN en INSTRUMENTEN. Hierop reflecteerenden, adresseren zich met *franco* Brieven, Letter M., bij den Boekhandelaar H. A. KRAMERS, te Rotterdam.

*** VERKOOPING in het Logement *de Zon*, te Beverwijk, op Donderdag 30 September 1852, 's morgens 10 uur, van: 60 stuks beste *Texelsche* SCHAPEN, eenige LAMMEREN en 5 beste GELDE KOEIJEN.

*** **KOORN-, OLIE-, GRUT-, WATERMOLENS, HEERENHUIS, PANNENFABRIJK.**

Verslag van den inzet en hoogingen:
GOEDEREN in de Gemeente Renkum.

N°. 1. Heerenhuis *Harten*, met Papier- en Koornmolens en Beken. . . . . *f* 18977
N°. 2. Oliemolen met Gebouwen, Gronden en Beek. . . . . " 16333
N°. 3. Weide, 53 Roed. 70 El. *f* 850 (de massa niet geveild).
N°. 4. Grutmolen, Schuur en Tuinen. . . . " 4000
N°. 5. Bosch en Boomen 53 Roeden. . . . . " 650
N°. 6. Woningen en Grond. . . . . " 650
N°. 7. Erfpachtgrond. . . . . " 50
N°. 8. Bouwland op den Eng *f* 3555, in 2 gedeelten: A *f* 2063, B *f* 1491.

GOEDEREN in de Gemeente Wageningen:
I. Pannenfabrijk met Gebouwen en Gronden. *f* 22555
II. Bouwschuur met Gronden. . . . . . . " 5000

De finale veiling, bij afslag zonder beraad, blijft bepaald op Donderdag 30 September 1852, voor de Percelen onder Renkum, 's middags 12 ure precies, in 't Logement *de Vergulde Bok* aldaar, en voor de Koopen onder Wageningen, 's avonds 7 ure precies, in 't Logement *Gelderlands Welvaren* aldaar. Inmiddels kunnen tot den dag der 2e veiling, hoogingen aangeboden worden, ten kantore van den Notaris G. HONDIUS te Wageningen, alwaar ook informatien te bekomen zijn en de stukken ter inzage liggen. Brieven *franco*.

*** Op Maandag den 4den October e. k., 's avonds ten 6 ure, zal de Notaris J. J. HAARSELHORST, standplaats hebbende te Obdam, ten Huize van *W. Blanken*, te Opmeer, overgaan tot de publieke verkooping van:

Een HUIS en ERF, te Opmeer, Sectie C., N°. 5, groot 2 Roeden en 10 Ellen, en van eene DAMSCHUIT, genaamd *DE DRIE GEBROEDERS*, groot 18 Tonnen met TUIGAADJE volgens inventaris.

*** Op Donderdag den 7den October 1852, des voormiddags ten 11 ure, zal in *het Reythuis*, te Lopik publiek worden verkocht:

Eene HOFSTEDE, bestaande in een goed betimmerd Bouwhuis, 2 Schuren, 2 Hooibergen, benevens ruim 22 Bunders WEI-, HOOI-, BOOMGAARD en BOUWLANDEN, gelegen in de Gemeenten Lopik en Jaarsveld, in Percelen.

Te aanvaarden, de Landerijen den 1sten Januarij en de betimmeringen den 1sten Mei 1853.

Breeder bij Biljetten en nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris W. H. J. CAMBIER VAN NOOTEN, te Lopik.

*** **OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.**

De Notaris VAN DEN BERG, gevestigd te Hillegersberg, zal in herberg genaamd *de Vlashandel*, te Bergschenhoek, op Woensdag den 29sten September 1852 veilen en op Woensdag den 6den October 1852, beide des namiddags ten vijf ure, definitief verkoopen:

1°. Eene HUIZINGE, ERF en TUIN, staande en gelegen op het beste gedeelte der Gemeente Bergschenhoek, Kadaster Sectie B., Nommers 1198 en 1200 gedeeltelijk.

2°. Twee nieuw gebouwde ARBEIDERS-WONINGEN, met daarnevenstaande SCHUUR, naast het vorige Perceel, Kadaster Sectie B., Nommers 1199 en 1200 gedeeltelijk.

3°. Eene HUIZINGE, ERVE en SCHUURTJE, staande en gelegen als voren, Kadaster Sectie B., Nommer 50.

4°. Eene HUIZINGE, met uitgestrekten vruchtbaren TUIN, staande en gelegen als voren, Kadaster Sectie B, Nommers 69, 70 en 71.

Breeder bij Biljetten omschreven. De Percelen zijn tot 1 Mei 1853 verhuurd. Zullende de Koopers van af 1 Januarij 1853 de Huurpenningen genieten. Nadere inlichtingen zijn te bekomen, ten Kantore van genoemden Notaris, alwaar de Bewijzen van Eigendom en Veilings-Conditiën ter lezing liggen.

*** **VERKOOP van HEERENHUIZEN met TUINEN en BOUWLANDEN, in het om zijne fraaije omstreken zeer bekende Dorp *Renkum*, tusschen *Arnhem* en *Wageningen*.**

J. KUIJK, Notaris te Wageningen, zal op Donderdag 7 October 1852, ten Huize van *J. O. van Ingen*, te Renkum, bij inzet Veilen, en op Donderdag den 21sten daaraan, in *den Vergulden Bok* aldaar, (telkens des middags om 12 ure) bij *toeslag* en *zonder beraad* Verkoopen:

1°. Een onlangs geheel nieuw gebouwd HEERENHUIS, staande aan den Straatweg, met Tuin, bevattende 3 Beneden en 5 Bovenkamers, Keuken, Kelder, Zolder, Bergplaats en verdere Gemakken. Verhuurd tegen *f* 275 's jaars.

2°. Een HEERENHUIS daar naast, met aan de overzijde van den Straatweg liggenden grooten TUIN en BOOMGAARD, bevattende 6 Kamers, Zolders, Keuken, Kelder, Meiden-Kamer, ruime Deel met Stalling voor Paarden en Hoornvee, en berging voor Rijtuigen; bewoond door den Eigenaar.

3°. Een Perceel BOUWLAND, gelegen achter N°. 2, groot 59 Roeden, 80 Ellen.

4°. Een HEERENHUIS, naast N°. 2, met TUIN, bevattende 3 Kamers, Keuken, Kelder, Zolder. Verhuurd voor *f* 200 's jaars.

5°. Een Perceel BOUWLAND, op de Rot, onder Wageningen, groot 78 Roeden, 70 Ellen.

Alles breeder bij Biljetten, te aanvaarden 1 Mei 1853, het Bouwland 22 Februarij daar te voren, een en ander desverlangende, ook vroeger, is te bezigtigen drie dagen vóór en op de dagen van inzet en toeslag; terwijl meerdere inlichtingen kunnen verkregen worden bij de Makelaars LANGENHUIZEN en ZOON, te Amsterdam, en bij bovengenoemden Notaris. Brieven *franco*.

*** Bij JOH. NOMAN en ZOON, te Zalt-Bommel, is van de pers gekomen en alom te bekomen:

I. HET WOORDENBOEK DER NEDERDUITSCHE EN FRANSCHE TALEN,

door **D. BOMHOFF Hz.** In **2** fraai vergulde linnen Banden. **Tweede druk.** DE **2** DEELEN à *f* **4,25.**

Dit WOORDENBOEK, *dat circa* **1100** *Pag. fraaije, duidelijke druk beslaat, beveelt zich vooral aan, om deszelfs uitgebreidheid en volledigheid, als verrijkt met eenige duizende woorden, die in dagelijks gebruik zijn, en in geen der andere Fransche Woordenboeken gevonden worden.*

II. NIEUW HANDWOORDENBOEK DER NEDERDUITSCHE TAAL,

door **D. BOMHOFF Hz.** In zeer fraai vergulde linnen Band. **Tweede druk**. . . . . *f* **1,80.**

Tot heden is dit WOORDENBOEK *het volledigste wat er van dien aard bestaat, en verrijkt met eenige duizende Woorden, die in dagelijks gebruik zijn, en in geen der Woordenboeken voorkomen.*

III. NIEUWE BLOEMEN VAN NEDERLANDSCHE DICHTKUNST,

verzameld door **D. OUWERSLOOT** en **LASTDRAGER**, met **5** fraaije Staalplaten, in linnen **Prachtband**. . . . . *f* **1,80.**

Idem voor Schoolgebruik, zonder Platen, 8°. . . . . *f* **0,90.**

IV. J. OLIVIER, TAFEREEL UIT OOST-INDIË,

voor Jonge Lieden van beiderlei kunne, met **80** fraaije koperen Platen, **2 Deelen** in postformaat, in **2** linnen **Prachtbanden**. . . . . *f* **3,90.**

*** **PUBLIEKE VERKOOPING.**

Men is voornemens op Donderdag, den 28sten October 1852, des avonds om 7 ure, ten Huize van de Wede. *H. G. Ihnen*, in *het Nieuwe Heeren-Logement* aan het Nieuwe-Diep, ten overstaan van den Notaris J. SCHOON, in het openbaar te Verkoopen:

1. Een kapitaal, hecht en sterk HUIS, PAKHUIS en ERF, ingerigt tot eene Zeilenmakerij, voorzien van onderscheidene Kamers, ruimen Winkel, Kelders en Bergplaatsen, staande en gelegen op een der beste standen, aan de Noordzijde van 's Rijks werf *Willemsoord*, aan het Nieuwe-Diep, Gemeente Helder, Kadastrale Sectie A, N°. 2721, groot 3 Roeden en 80 Ellen; belend met de Erven *H. G. Ihnen* ten Oosten en *G. Smit* ten Westen.

2. TWEE WONINGEN en ERVEN, staande en gelegen achter het voorschreven Perceel, Kadastrale Sectie A, Nummers 2720 en 2722, elk groot 54 Ellen.

De voorschreven Percelen, zullen eerst elk afzonderlijk en daarna in massa in veiling worden gebragt en zijn inmiddels *uit de hand te koop*. Nadere informatien zijn te bekomen, ten Kantore van den Notaris *Schoon* voornoemd.

VERSPREIDE GEDICHTEN

VAN

H. J. SCHIMMEL.

Inhoud: Aan de Poëzy. — Hagar. — Margaretha van Henegouwen. — Het ronde Putjen. — Pieter Dirkszoon Hasselaar. — Beatrix. — Christus en de Volkeren. — Prentjes kijken. — Herostratus. — Zondag morgen. — Kennisdorst. — Guurtes kribbe. — Terugblik. — Anna Bolein (*dramatiesch fragment*). — Francesca di Rimini (*dramatiesch fragment*).

Gebonden in groen linnen Prachtband, met eene Staalgravure van W. F. WEHMEIJER, naar C. ROCHUSSEN. Prijs *f* 2,50.

Is heden verschenen bij LOMAN & REUDLER, te Amsterdam en algemeen verkrijgbaar gesteld.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is uitgegeven en wordt gedebiteerd;

I. JOANNES DE DOOPER

GESCHETST IN ZIJN LEVEN EN WERKEN,

DOOR

Ds. G. E. W. de Wijs.

Met eene Copy der Schilderij van ***Kruseman.***

Een Deel compl. Prijs *f* 3.

Men leze over dit Werk de gunstige beoordeeling in de *Tijdspiegel* van Sept. ll.

II. GESCHIEDKUNDIGE VOORSTELLING

DER VERSCHILLENDE VORMEN

VAN DEN

GODSDIENSTIGEN WAANZIN,

DOOR

Dr. K. W. Ideler.

Uit het Hoogduitsch door **Dr. *N. B. Donkersloot.***

Eén Deel. Prijs *f* 5.

*** *Bij den aanvang der Akademische lessen zijn op nieuw weder verkrijgbaar gesteld door* C. VAN DER POST JR., *te* Utrecht:

A. C. HOLTIUS, Hist. Iuris Romani lineamenta. *ed. altera* . . . . *f* 3,—.
————, Het Nederl. Faillitenregt. . . " 6,90.
————, Geschied- en Regtsk. Verhandelingen. . . . . . . " 2,80.
Mr. C. L. SCHÜLLER'S Burg. Wetboek. à *f* 5,— Wetb. van Strafvordering. à *f* 1,80 *en* Wetb. v. Burg. Regtsvordering. à *f* 3,60.
H. J. ROYAARDS, Comp. Hist. Ecclesiae Christ. 2 *fasc.* . . . . " 5,70.
————, Geschiedenis v. h. Christendom en de Chr. Kerk in Nederland, gedurende de Middeleeuwen. 1e. *dl.* . . . . " 3,75.
H. BOUMAN, *Memoria* JOANNIS CLARISSE. " 3,60.
P. HOFSTEDE DE GROOT, Inst. Theologiae Naturalis. *ed. tertia* . . . . " 3,—.
I. H. PAREAU, Antiquitas Hebraica. *ed tertia* " 4,90.
PH. W. VAN HEUSDE, De Socratische School, of Wijsgeerte voor de 19e Eeuw. 4 dln. *met portret*. 2e *druk* . . . . " 12,—.
(*Van dit uitmuntende werk zijn, even als van* DE BRIEVEN OVER HET HOOGER ONDERWIJS, *slechts nog weinige Ex. voorhanden.*)
L. STROMEYER, Handb. der Heelkunde. Met eene voorrede van den Hoogl. B. F. SUERMAN. 1e *dl.* . . . . " 10,20.
(*Met dit* 1e *deel is de heelkundige Pathologie en Therapie van dit Handboek, dat een' Europeschen opgang maakt, volledig.*)
H. F. NAEGELE, Leerb. der Verloskunde. *Uit het Hoogd.* door Dr. H. J. BROERS. Ie en IIe dl. 1e & 2e afd. . . . . " 6,90.
I. C. PILAAR, Stuurmanskunst. 2 dln. . . . " 13,50.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN

zien heden het licht bij GEBROEDERS KRAAY, te *Amsterdam*, de volgende werken:

I.

TIEN MAANDEN OP ZEE.

Schetsen uit het leven van een Kajuitsjongen.

DOOR

A. J. Dieperink.

2 Deelen gr. 8°. met Vignet. Prijs *f* 4,25.

Viel er vroeger een goede ontvangst te beurt aan de Zee-Romans van Kapitein MARRYAT en aan de „**TWEE JAREN VOOR DEN MAST**," thans nu er een oorspronkelijk Nederduitsch Boek verschijnt, dat het zeeleven op de Nederlandsche Koopvaardijschepen eenvoudig maar juist schildert, vleijen de Uitgevers zich, dat dit met niet minder belangstelling zal worden ontvangen. De matige prijs der beide Deelen, maken het voor elk Leesgezelschap toegankelijk.

II.

HET BELEG VAN DERRY.

EEN VERHAAL UIT DEN TIJD DER ENGELSCHE OMWENTELING IN 1688,

DOOR

CHARLOTTE ELIZABETH,

SCHRIJFSTER VAN „DE LEEUW VAN JUDA."

Naar den elfden druk uit het Engelsch vertaald. Een Deel gr. 8°. met Vignet. Prijs *f* 3,60.

Elf drukken, kort na elkander van dit Boek in Engeland verschenen, mogen om deszelfs belangrijkheid pleiten. *De Leeuw van Juda*, van dezelfde Schrijfster, vond vele lezers. **Het Protestantsch Nederland zal dit Boek niet minder belangwekkend vinden.**

Onlangs verschenen bij dezelfde Uitgevers:

I. **HELENA** en andere Verhalen uit de Household Words van CHARLES DICKENS, vertaald door C. M. MENSING. Een Deel gr. 8°. met Vignet. Prijs *f* 3,—.
II. **ONTMOETINGEN** van CURSTY SANDBOYS en zijne Familie op hun Pleiziertogtje naar Londen om de *Groote Tentoonstelling* te gaan zien. Naar het Engelsch van H. MAYHEW en CRUIKSHANK. Een Deel gr. 8°. met Platen. Prijs *f* 3,25.
III. **PHILIP RANDOLPH.** Een verhaal uit *Virginia*. Naar het Engelsch van MARY GERTRUDE. Met eene voorrede van C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA, Predikant te Amsterdam. Een Deel gr. 8°. met Vignet. Prijs *f* 2,75.
IV. **DE LEEUW VAN JUDA**, door CHARLOTTE ELIZABETH. Uit het Engelsch vertaald door de Schrijfster van „*Te Laat*." Met eene voorrede van J. P. HASEBROEK, Predikant te Amsterdam. Een Deel gr. 8°. Prijs *f* 3,90.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN,

ziet heden bij den Boekverkooper P. D. J. QUANJER, te Zierikzee, het licht:

RAYMOND DE VITRY.

Geschiedkundige Roman uit den tijd van het Directoire.

NAAR HET FRANSCH VAN

Jûles de Saint-Félix.

In één Deel, gr. 8°., met gelithographieerd Vignet. Prijs *f* 3.

*** Bij de Erven **F. BOHN** en alom is tot 25 October de **INTEEKENING** opengesteld op een

TWAALFTAL LEERREDENEN

van wijlen den Weleerwaarden Heer

J. J. W. van Staveren,

in leven *Predikant bij de Hervormde Gemeente te Amsterdam.*
Bij Inteekening f 2,50. *Buiten Inteekening f* 3.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te *Haarlem*, ziet het licht:

NIEUWE GOEDKOOPE VERTALING VAN

DE KLASSIEKE SCHRIJVERS VAN HET BUITENLAND.

STERNE, TRISTRAM SHANDY, door Dr. M. P. LINDO.
W. SCOTT, IVANHOE, door denzelfden.
GOLDSMITH, DE PREDIKANT VAN WAKEFIELD.
CLAUDIUS, PROZA-SCHRIFTEN.
TASSO, JERUZALEM VERLOST, in verzen, door J. J. L. TEN KATE.

Bovenstaande Werken zijn alle ter perse en zien geregeld het licht in maandelijksche Afleveringen van 96 kompres gezette pagina's, den inhoud bevattende van 150 gewoon gr. 8°. bladzijden. Elke Aflevering kost slechts **60 Cents.**

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.